

«Αναγνώριση, διαχείριση και πρόληψη της
σεξουαλικής και έμφυλης βίας στον
προσφυγικό και μεταναστευτικό πληθυσμό»

Επιμορφωτικό Εργαστήριο
Θεσσαλονίκη, 14-15 Φεβρουαρίου
2020

EMPOWER_REF

*Empowering professional and
refugee communities to detect,
identify, address and prevent
sexual and gender based
violence in Greece*

«Θεσμικό πλαίσιο και υποχρεώσεις – Επαγγελματικό απόρρητο»

Αγάπη Χουζουράκη

Υποσυντονίστρια Νομικής Υπηρεσίας στο Ελληνικό
Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, υπ. Διδ. Συνεχιζόμενης
Εκπαίδευσης, ΠΑΜΑΚ

EMPOWER_REF

*Empowering professional and
refugee communities to detect,
identify, address and prevent
sexual and gender based
violence in Greece*

Ας δούμε σε ομάδες κάποιες περιπτώσεις αποκάλυψης σοβαρών περιστατικών

- Δικαιούμαι ή Υποχρεούμαι να
το αναφέρω στις Αρχές;

EMPOWER_REF

Τι είναι το επαγγελματικό απόρρητο;

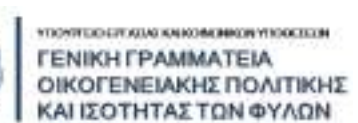

EMPOWER_REF

Απόρρητο είναι κάθε **εμπιστευτική πληροφορία** που μαθαίνει ο επαγγελματίας από τον ωφελούμενο. Η πληροφορία μπορεί να αφορά στοιχεία αναγνώρισης του ωφελούμενου (ονοματεπώνυμο, ηλικία, κατοικία, επάγγελμα, οικογενειακή κατάσταση κλπ.), φυσικά χαρακτηριστικά, εκπαίδευση, εργασία (προϋπηρεσία, εργασιακή συμπεριφορά κλπ), οικονομική κατάσταση (έσοδα, περιουσιακά στοιχεία, οικονομική συμπεριφορά), ενδιαφέροντα, δραστηριότητες, συνήθειες (προσωπικά δεδομένα), είτε πληροφορίες που αναφέρονται στη φυλετική ή εθνική του προέλευση, στα πολιτικά του φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές του πεποιθήσεις, στη συμμετοχή του σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία του, στην κοινωνική του πρόνοια, στην ερωτική του ζωή και τον σεξουαλικό του προσανατολισμό, τις ποινικές διώξεις και καταδίκες του, καθώς και στη συμμετοχή του σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων

This document was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). Its content represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Ποιους αφορά ΤΟ επαγγελματικό απόρρητο;

EMPOWER_REF

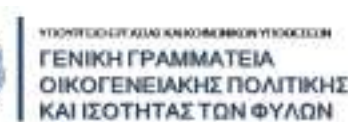

Επαγγελματικό απόρρητο αφορά οτιδήποτε εμπιστεύεται κάποιος ωφελούμενος σε επαγγελματία λόγω ακριβώς αυτής της επαγγελματικής ιδιότητας του τελευταίου. Το Επαγγελματικό Απόρρητο αφορά, **ενδεικτικά, κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους, φροντιστές, διερμηνείς, οδηγούς, δικηγόρους και κάθε είδους νομικούς παραστάτες, συμβολαιογράφους, γιατρούς, μαίες, νοσοκόμους, φαρμακοποιούς και άλλους** στους οποίους οι ωφελούμενοι εμπιστεύονται συνήθως λόγω του επαγγέλματός τους ή της ιδιότητάς τους μια απόρρητη πληροφορία, καθώς και οι **βοηθοί** των προσώπων αυτών, όπως οι εθελοντές, γραμματείς, μάγειρες και γενικά όλο το προσωπικό που έρχεται σε επαφή με τους ωφελούμενους και λόγω της ιδιότητάς του πληροφορείται το απόρρητο.

Όλοι οι παραπάνω δεσμεύονται νομικά από το επαγγελματικό απόρρητο. Σε περίπτωση παραβίασής του, πέρα από πειθαρχικές κυρώσεις (πχ από τον οικείο επαγγελματικό σύλλογο) κινδυνεύουν και με ποινικές κυρώσεις βάσει του άρθρου 371 του Ποινικού Κώδικα

This document was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). Its content represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Παραβίαση επαγγελματική ς εχεμύθειας αρ.371 του Ποινικού Κώδικα

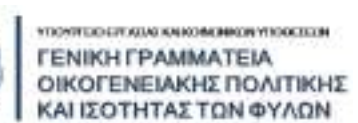

EMPOWER_REF

- 1. Κληρικοί, δικηγόροι και κάθε είδους νομικοί παραστάτες, συμβολαιογράφοι, γιατροί, μαίες, νοσοκόμοι, φαρμακοποιοί και άλλοι στους οποίους κάποιος εμπιστεύονται συνήθως λόγω του επαγγέλματος τους ή της ιδιότητάς τους ιδιωτικά απόρρητα, καθώς και οι βοηθοί των προσώπων αυτών, τιμωρούνται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ενός έτους αν φανερώσουν ιδιωτικά απόρρητα που τους τα εμπιστεύτηκαν ή που τα έμαθαν λόγω του επαγγέλματός τους ή της ιδιότητάς τους.
- [...]
- 4. Η πράξη δεν είναι άδικη και μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος απέβλεπε στην εκπλήρωση καθήκοντός του ή στη διαφύλαξη έννομου ή για άλλο λόγο δικαιολογημένου ουσιώδους συμφέροντος δημόσιου ή του ίδιου ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορούσε να διαφυλαχθεί διαφορετικά.

This document was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). Its content represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Μη υποχρέωση τήρησης επαγγελμα- τικού απορρήτου

EMPOWER_REF

Περιπτώσεις όπου η νομοθεσία δίνει αυτή τη δυνατότητα σε επαγγελματίες, όπως κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι και (ιδιώτες) ιατροί είναι οι ακόλουθες:

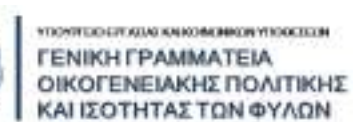
α) το **ΠΔ 23/ 1992, περί άσκησης του επαγγέλματος του κοινωνικού λειτουργού**, όπου «δεν αποτελεί παραβίαση της επαγγελματικής εχεμύθειας η γνωστοποίηση από τον κοινωνικό λειτουργό πληροφοριών ή γεγονότων, όταν η ενέργεια αυτή αποσκοπεί στη διαφύλαξη της ανθρώπινης ζωής ή την προστασία της σωματικής και ψυχικής ακεραιότητας ανηλίκων καθώς και ενηλίκων που στερούνται των δυνατοτήτων αυτοπροστασίας».

β) το άρθρο 5 του **Κώδικα Δεοντολογίας Συλλόγου Ελλήνων Ψυχολόγων** όπου «Λύση της υποχρέωσης για την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου ο ψυχολόγος έχει σχηματίσει τη γνώμη ότι κινδυνεύει η ζωή (ασφάλεια) του πελάτη του ή η ζωή και η σωματική ακεραιότητα τρίτων προσώπων. Στην περίπτωση αυτή, η ανακοίνωση γίνεται μόνο σε αρμόδια πρόσωπα ή φορείς (οικείους, κηδεμόνα, δικαιοσύνη).

Γ) Τέλος, το άρθρο 13 παρ. 3 περ. β' του Ν 3418/ 2005 περί **Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας**, όπου η άρση του ιατρικού απορρήτου **ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ** όταν «ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη εννόμου ή άλλου δικαιολογημένου ουσιώδους δημόσιου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου που δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά».

This document was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). Its content represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Υπάρχουν ιδιαίτερες διατάξεις για τα παιδιά;

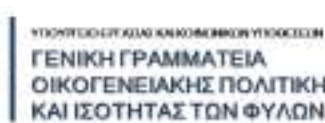

EMPOWER_REF

- Σύμφωνα με το Ν. 3727/2008 (Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών κατά της Γενετήσιας Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης) οι επαγγελματίες δεν πρέπει να εμποδίζονται από τους κανόνες εμπιστευτικότητας κατά την εργασία τους με παιδιά. Ακολούθως, οι κανόνες εμπιστευτικότητας που επιβάλλονται από το εσωτερικό δίκαιο σε ορισμένους επαγγελματίες, οι οποίοι έρχονται κατά την εργασία τους σε επαφή με παιδιά, δεν αποτελούν εμπόδιο στη δυνατότητα, για τους επαγγελματίες αυτούς, να αναφέρουν, στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την προστασία των παιδιών, οποιαδήποτε κατάσταση **για την οποία έχουν εύλογη αιτία να πιστεύουν ότι ένα παιδί έγινε θύμα γενετήσιας εκμετάλλευσης ή κακοποίησης.**

This document was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). Its content represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

ΠΑΡΑΣΙΩΠΗ ΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ (αρ. 232 ΠΚ)

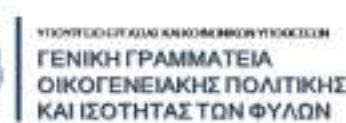

EMPOWER_REF

1. Όποιος, ενώ έμαθε με τρόπο αξιόπιστο ότι μελετάται κακούργημα ή ότι άρχισε ήδη η εκτέλεσή του, και σε χρόνο τέτοιοιον ώστε να μπορεί ακόμα να προληφθεί η τέλεση ή το αποτέλεσμά του, παραλείπει να το αναγγείλει εγκαίρως στην αρχή, τιμωρείται, αν το κακούργημα τελέστηκε ή έγινε απόπειρά του, με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή.
2. Η παράλειψη αυτή μένει ατιμώρητη αν η αναγγελία στην αρχή θα αφορούσε πρόσωπο οικείο εκείνου που την παρέλειψε.

This document was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). Its content represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Κάποια κακουργήμα τα είναι:

EMPOWER_REF

- η τέλεση ή συμμετοχή σε πράξεις μεταφοράς ή προώθησης υπηκόων τρίτων χωρών από ή προς τα σύνορα της χώρας ή στο έδαφος κράτους-μέλους της Ε. Ε ή τρίτης χώρας ή όταν διευκολύνουν τη μεταφορά τους ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη,
- η πώληση, αγορά, κατοχή, αποθήκευση, καλλιέργεια κοκ ναρκωτικών ουσιών με σκοπό τη διακίνηση,
- ο εμπρησμός με κίνδυνο για άλλον άνθρωπο,
- η πρόκληση έκρηξης,
- η ανθρωποκτονία, η παιδοκτονία,
- η έκθεση αβοήθητου προσώπου, όταν υπάρχει τουλάχιστον βαριά βλάβη της υγείας,
- η βαριά σωματική βλάβη από πρόθεση, καθώς και η βαριά σωματική βλάβη ή η μεθοδευμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματική εξάντλησης ή ψυχικού πόνου, ιδίως με την παρατεταμένη απομόνωση του θύματος στα πλαίσια άσκησης ενδοοικογενειακής βίας,
- απαγωγή ή παράνομη κατακράτηση τρίτου,
- η εμπορία ανθρώπων,
- η αρπαγή ανηλίκου κάτω των 14 ετών ή με σκοπό την κερδοσκοπία ή τις ανήθικες ασχολίες,
- ο βιασμός και η διενέργεια κάθε ασελγούς πράξης χωρίς την θέληση του θύματος,
- η αποπλάνηση ανηλίκου νεότερου των 15 ετών,
- η πορνογραφία ανηλίκων, κατοχή, διακίνηση, δημοσίευση, πώληση, αγορά τέτοιου υλικού

This document was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). Its content represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

ΚΕΝΤΡΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ
ΔΙΚΑΙΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Άρα, σε ποιες περιπτώσεις ο/η επαγγελματίας (δικηγόρος, ψυχολόγος, κοινωνικός λειτουργός κ.ο.κ.) είναι υποχρεωμένος/η να αναγγείλει στην Αρχή (Δικαστικές, αστυνομικές, ιατρικές) κάτι που έμαθε κατά άσκηση του επαγγέλματος του;

EMPOWER_REF

Υποχρέωση αναγγελίας καταρχήν ΔΕΝ υπάρχει για τον επαγγελματία, παρά μόνο όταν ο επαγγελματίας μαθαίνει με τρόπο αξιόπιστο ότι μελετάται κακούργημα ή ότι άρχισε ήδη η εκτέλεσή του, και μπορεί ακόμη να προληφθεί η τέλεση ή το αποτέλεσμα του.

ΌΜΩΣ οι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν υποχρέωση να αναγγείλουν την τέλεση αδικημάτων στην εισαγγελική αρχή μόλις τα πληροφορηθούν ή τα διαπιστώσουν, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένων των νοσοκομειακών γιατρών, και των εκπαιδευτικών, οι οποίοι, εφόσον κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού τους έργου διαπιστώσουν ότι **αδίκημα ενδοοικογενειακής βίας τελείται εναντίον μαθητή**, οφείλουν να το αναγγείλουν στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή.

This document was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). Its content represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Συναίνεση ανηλίκου για την άρση του απορρήτου

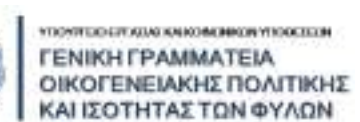

EMPOWER_REF

- Συναίνεση για άρση του απορρήτου σε περίπτωση ανηλίκου μπορεί να δοθεί είτε από τους νόμιμους κηδεμόνες του είτε σε περίπτωση άρνησής τους ή ασυνόδευτου ή χωρισμένου από τους γονείς του παιδί από τον αρμόδιο Εισαγγελέα ανηλίκων με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του.

This document was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). Its content represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Παραμέληση εποπτείας ανηλίκου αρ. 36ο ΠΚ

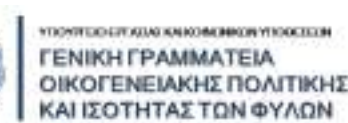

EMPOWER_REF

- κάθε άτομο που έχει την φροντίδα ανηλίκου, είτε από το νόμο, είτε από σύμβαση είτε de facto ενδέχεται να ευθύνεται βάσει της διάταξης του άρ. 36ο ΠΚ για αξιόποινες πράξεις που τελεί ένας ανήλικος.
- Υποχρέωση εποπτείας, έχουν μόνο τα πρόσωπα που καθορίζουν οι διατάξεις του αστικού κώδικα, δηλ. οι γονείς ή ο επίτροπος του ανηλίκου, αλλά και ο οποιοσδήποτε στον οποίο οι προαναφερθέντες εμπιστεύθηκαν με σύμβαση ή εκ του νόμου ή λόγω των συντρεχουσών πραγματικών περιστάσεων τη φροντίδα, την διαπαιδαγώγηση ή την διδασκαλία του ανηλίκου.
- Στις περιπτώσεις αυτές, αν το παραπάνω πρόσωπο παραλείψει να παρεμποδίσει τον ανήλικο από την τέλεση αξιόποινης πράξης ή δεν κατέβαλε την απαιτούμενη προσοχή την οποία κατά αντικειμενική κρίση κάθε μέτριος, συνετός και ευσυνείδητος άνθρωπος οφείλει να καταβάλει υπό τις αυτές πραγματικές περιστάσεις σύμφωνα με τους νομικούς κανόνες, τις κρατούσες στις συναλλαγές συνθήκες και την κοινή κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων πείρα και λογική, αν και μπορούσε και είχε τη δυνατότητα να προβλέψει την επέλευση τούτου, ευθύνεται κατά το 36ο ΠΚ.
- Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο αυτό «Οποιος, ενώ έχει υποχρέωση εποπτείας ανηλίκου νεότερου από δεκαοκτώ ετών παραλείπει να τον παρεμποδίσει από την τέλεση αξιόποινης πράξης ή από το να επιδίδεται στην πορνεία, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν δεν συντρέχει περίπτωση να τιμωρηθεί αυστηρότερα με άλλη διάταξη.»

This document was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). Its content represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

Άλλες υποχρεώσεις

EMPOWER_REF

- Αναφορά στον Εθνικό Μηχανισμό Αναφοράς αν πρόκειται για περίπτωση εμπορίας ανθρώπου και δη παιδιού
- Δημιουργία ή/και τήρηση εσωτερικών SOPs

This document was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). Its content represents the views of the authors only and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ευχαριστούμε πολύ για τη
συμμετοχή σας!

Διαθέσιμη για περαιτέρω επικοινωνία στο
a.chouzouraki@uom.edu.gr

EMPOWER_REF

*Empowering professional and
refugee communities to detect,
identify, address and prevent
sexual and gender based
violence in Greece*

